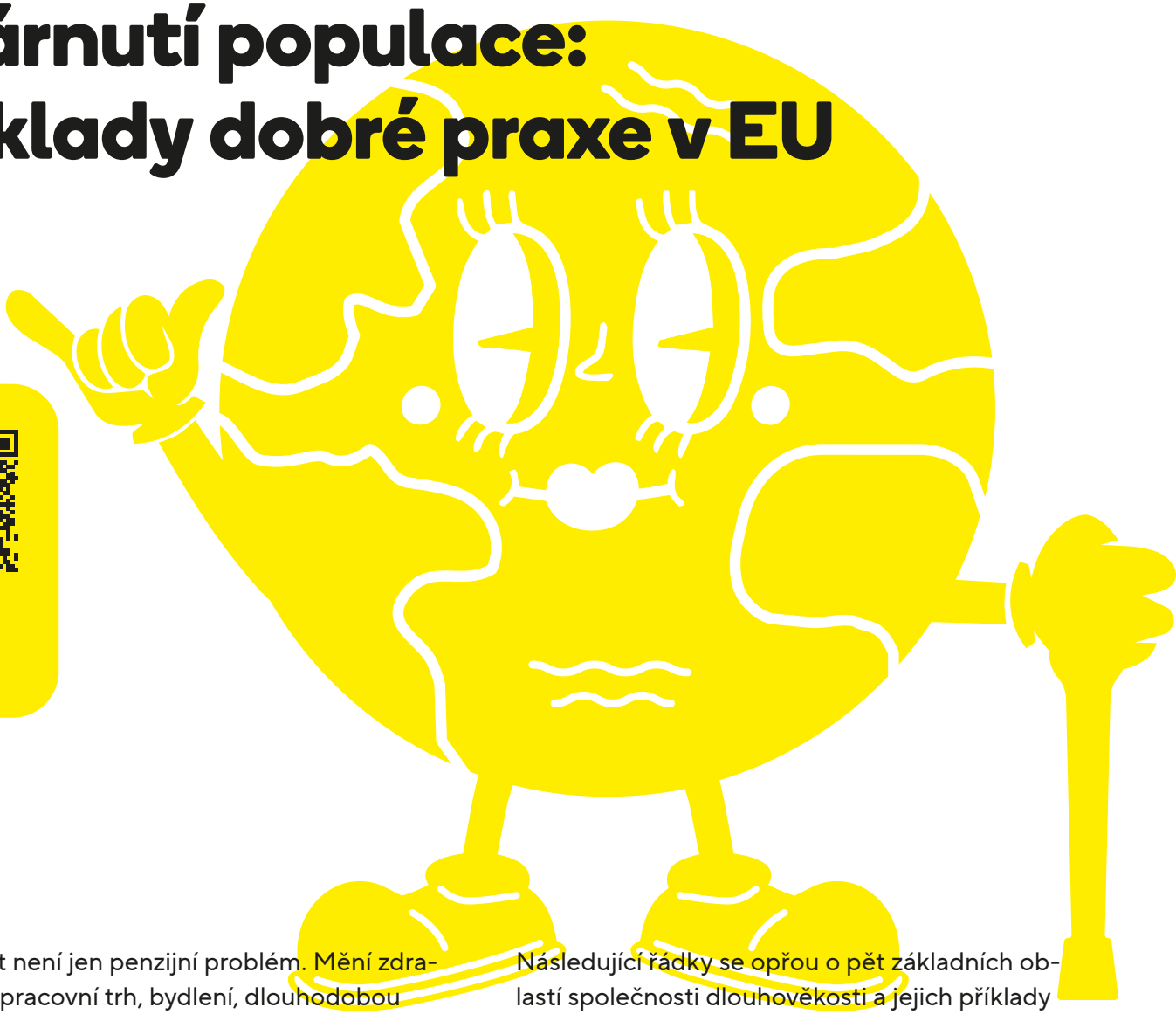
Stárnutí populace: příklady dobré praxe v EU

Odkaz na celou analýzu

Delší život není jen penzijní problém. Mění zdravotnictví, pracovní trh, bydlení, dlouhodobou péči i osobní finance. Zahraniční dobrá praxe ukazuje, že největší efekt často vzniká tehdy, když systém zasáhne dříve, než nastane krize.

Následující řádky se opřou o pět základních oblastí společnosti dlouhověkosti a jejich příklady dobré praxe. Podrobnější informace naleznete v kompletní analýze, která se skrývá pod QR kódem výše.

Co se opakuje napříč příklady?

1. **Prevence dostatečně brzy**
2. **Flexibilita místo ostrých životních hranic**
3. **Soběstačnost jako výsledek prostředí**
4. **Péče co nejblíže běžnému životu**
5. **Jeden člověk místo několika resortů**
6. **Příprava na stáří během celého života**

22 %

obyvatel EU bylo na začátku roku 2025 ve věku 65+

44,9

mediánový věk obyvatel EU v roce 2025

6 %

obyvatel EU bylo v roce 2025 ve věku 80+

1 Žít déle ve zdraví

Francie — ICOPE v Toulouse
Screening trvající přibližně 10 minut sleduje šest oblastí klíčových pro samostatnost: pohyblivost, výživu, zrak, sluch, kognitivní schopnosti a psychickou kondici. Při zachycení rizika následuje podrobnější vyšetření a individuální plán.

Pro Česko: Standardizovat včasné zachycení poklesu schopností a propojit ho s praktickými lékaři a navazujícími službami.

2 Pracovat déle, ale jinak

Finsko — částečný starobní důchod

Člověk může čerpat 25 nebo 50 % již získaného důchodu a současně pokračovat v práci. Výše výdělku z práce není omezena. Při dřívějším čerpání se příslušná část důchodu trvale krátí.

Pro Česko: Odstranit ostrý předěl mezi plným pracovním výkonem a úplným odchodem. Kratší úvazek může prodloužit pracovní aktivitu a udržet ve firmách zkušenosti.

3 Bydlet a žít samostatně co nejdéle

Irsko — Healthy Age Friendly Homes
Program byl v roce 2024 rozšířen do všech 31 místních samospráv. Koordinátor doma propojí zdravotní situaci, stav bydlení, sociální kontakty, dopravu, technologie i dostupnou finanční podporu a pomůže sestavit individuální plán.

Pro Česko: Vytvořit „navigátora“, který propojí roztříštěné systémy. I drobná úprava bytu může rozhodovat mezi samostatným životem a pádem vedoucím k hospitalizaci.

4 Přestavět péči a služby

Nizozemsko — Buurtzorg

Malé samostatně řízené týmy zdravotních sester nesou širší odpovědnost za situaci klienta, tedy za jeho zdravotní potřeby, soběstačnost i spolupráci s rodinou a komunitou. Hodnocení ukazují vysokou spokojenost. Dalším kýženým efektem mohou být i úspory v celkových zdravotních nákladech.

Pro Česko: Integrovat odpovědnost kolem člověka místo řetězce izolovaných výkonů rozdělených mezi instituce.

5 Lépe financovat delší život

Dánsko — ATP Livslang Pension

Povinný doplňkový penzijní systém pokrývá prakticky celou pracovní populaci a vyplácí celoživotní penzi. Relativně malé příspěvky zaměstnance a zaměstnavatele kolektivně sdílejí riziko, že člověk bude žít déle, než na kolik by si sám dokázal naplánovat úspory.

Pro Česko: Sledovat nejen to, kolik lidé naspoří, ale i jak budou úspory čerpat. Alespoň část penzijního příjmu má být skutečně celoživotní.